

Zvyky a tradície v zimnom období

Naše babky, prababky a praprababky trávili dlhé zimné večery pri **páraní peria**. V lete chovali kačky, no najviac husi, z ktorých nazhromaždili perie. Perie museli počas leta a jesene dobre presušiť, aby sa v nich neusadili mole, no a počas zimy toto perie párali. Z napáraného peria robili teplé periny, ktoré boli základom výbavy každej dievčiny na vydaj.

V **štedrovečerný deň** (na veliju) sa zvykli robievať veľké prípravy a tradovali sa rôzne zvyky, napríklad domáci poukladali slamu v izbe na viaceré miesta, a potom na nej spali až do rána, pod stolom mali vedro so slanou vodou, pred velijou si chodievali umývať tvár a ruky v potoku. Typickými jedlami, ktoré bolo na štedrovečernom stole bolo mačadlo, pirohy, fazuľa, hrach, šošovica a bobalky. Z vianočných piesní sa zvyčajne spievali dnes dobre známe *Z tamtej strany jarka*, *Ej bača, bača* a *V Viflejemi novina*. Tento deň aj ďalší deň, na Božie narodenie sú späté s koledovaním. KOledníci chodili po vinšovaní – zdravia, šťastia a Božieho požehnania. Vinše ešte stále nestratili na svojej popularite.

V deň **Troch kráľov** išiel pán farár s pánom kantorom po skončení služby Božej posvätiť vodu v potoku. Poobede sa kňaz vybral po *koľadze*, teda svätiť domy.

Na Hromnice, 2. februára, sa svätili v cerkvi sviečky, ktoré sa potom zapaľovali počas búrky, vetra, aby do domov neudrel blesk.

Na **Fašiangy** dievky pokúpili svojim *fajirom pirka* a večer si posadali za kolovrátky, čomu sa tiež hovorilo *kudzeľna chiža*. Úlohou mládencov bolo chodiť v ten večer po obchôdzke a zhodiť kudzeľ tej dievčine, ktorá sa im nepáčila, alebo ju z nejakého dôvodu nemali radi. Tá, ktorej *kudzeľ s kľačom* – konope ostala nedotknutá, mala u mládencov dobré meno. Potom sa chlapci s dievčatami hostili aj zabávali. Hrali sa na *mazurky*, tancovali *ľapkanú*, *bačistovskú* a spievali pieseň *Ej, Fašengy, Fašengy*. Navarené boli aj chutné jedlá, pražili sa *štolverky*, čo bol druh cukríkov.

Zdroj: MOLČANOVÁ, J. Hudobno-folklórne tradície obce Malcov a možnosti ich využitia v školskej a mimoškolskej praxi: diplomová práca: UPJŠ Košice, PF Prešov, Katedra hudobnej výchovy, 1996. In MLYNARIČOVÁ. Ľ. MALCOV: vyd. Obec Malcov. 2006. s. 52. ISBN 80 – 969 569 – 2 - 2